

Lars Løkke Rasmussens grundlovstale

Taler

Lars Løkke Rasmussen
Udenrigsminister og formand
for Moderaternes

Dato

5. juni 2024

Sted

Storms Pakhus i Odense

Sidste år på Grundlovsdag glædede jeg mig over, at det også var fars dag. Nu hvor jeg både er blevet farfar og morfar, så går jeg og drømmer lidt om at indføre 'bedstefars dag'. Det kunne måske endda være en ny helligdag...

Vi er samlet her i Storms Pakhus i Odense på Grundlovsdag – nu for anden gang – endnu en tradition tager form her i vores parti.

Grundloven er værd at fejre. Det er her, vi er sikret vores ret til at tale frit. Dog under ansvar for domstolene. Det er i Grundloven vi er sikret ret til at danne foreninger. Og vi har ret til at forsamles. Det nyder vi alle sammen godt af – særligt i dag.

Og i dag står jeg vel nok mest blandt venner for at tale. I er her for at lytte. Lige nu til mig. Men også til andre. Der er forskellige debatter i løbet af dagen om både demokrati i Europa og aktiv dødshjælp. Meninger brydes. Og forhåbentlig får vi alle nuanceret vores syn på verden bare en lille smule.

Det er der brug for.

De seneste uger har jeg været landet rundt for at føre valgkamp for Moderaterne. Jeg har mødt alle slags danskere i alle dele af landet. Mange, rigtig mange, gode samtaler og debatter.

Men også udfordringer for vores offentlige samtale.

Da Moderaterne forsøgte at afholde en EU quiz på Restaurant Gorilla i København, blev vi afbrudt af demonstranter. Det gjorde jeg også på Københavns Universitet, hvor de højtråbende demonstranter fik jaget de debatlystne studerende væk.

De, der var mødt op for at debattere EU, endte med at fortrække. Råbekoret fortsatte i 1,5 time. Jeg selv fik sagt noget i sammenlagt 4 minutter. Debat var det i hvert fald ikke. Og slet ikke om EU.

Og det ER et problem. Min egen oplevelse var, at jeg kun havde ret til at tale, hvis jeg sagde noget, som demonstranterne var enige i.

Det handlede om Israel og Gaza. En konflikt, der nu har sat sig så meget i vores eget samfund her i Danmark, at en undersøgelse hos TV 2 viste, 71 procent afholder sig fra at blande sig i debatten om Israel og Palæstina. Emnet er bandlyst ved middagsbordene i de danske hjem og politikere går i skjul.

Jeg forstår godt frustrationen. Men vi må ikke stoppe med at tale sammen. Heller ikke om det, der er svært.

For nogle uger siden mødte jeg en ung mand her i Odense, som jeg rent faktisk havde en samtale med. Vi kom lidt skævt fra start. Jeg stod på gaden og blev interviewet om netop det, at mange danskere ikke tør at engagere sig i debatten om Israel og Palæstina. Samtidig kom den unge mand kørende forbi og råbte 'børnemorder' efter mig.

Jeg bad ham holde ind, det gjorde han heldigvis, og vi talte sammen.

Og ikke bare talte vi begge to, vi lyttede også.

Han lyttede til mig, da jeg fortalte ham, at Danmark støtter en to-statsløsning. At Danmark har stemt for både en resolution for våbenhvile og en resolution, der vil optage Palæstina i FN. At vi har gjort en restriktiv våbeneksport endnu mere restriktiv. Og fortalt Israel, at der er brug for et sporskifte.

Og jeg lyttede til hans frustration over Israels fremfærd. Jeg lyttede til frustrationen og sorgen over antallet af dræbte palæstinensere. Og jeg lyttede, da han fortalte om sin 2-årige nevø, der er blevet dræbt i Gaza.

Selvfølge skal vi kunne rumme, at følelserne får frit løb. Der sidder mennesker her i Danmark, vores medborgere, naboer, kollegaer og ser deres familiemedlemmer blive dræbt. I både Gaza og i Israel.

Hvad ville jeg selv gøre, hvis det var et af mine børnebørn?

Den unge mand fra Odense skrev og håbede, at jeg ville lægge vejen forbi Vollsmose, så vi kunne fortsætte vores samtale. Det gjorde jeg. Og det gjorde vi. Vi er ikke blevet helt enige. Det behøver vi ikke at blive. Men vi taler sammen. Og vi lytter. Det sætter jeg stor pris på.

Men her står vi så. Krig fylder. På en måde som vi nok ikke havde forestillet os, at det skulle komme til igen. Så tæt på os. I Gaza, i Ukraine.

Freden i Europa er kun et par generationer gammel. Nogle steder har den aldrig for alvor indfundet sig.

Det ser man tydeligt, når man besøger vores naboer mod øst.

Jeg var selv i Georgien sidste år. Hvor jeg officielt åbnede en ny dansk ambassade i landet. Og besøgte grænseområdet mellem Georgien og Rusland.

Dér bor en ældre dame. En aften gik hun i seng i Georgien. Næste morgen vågnede hun i det russisk kontrollerede Sydossetien og kunne ikke længere besøge sine børn på den anden side.

I løbet af natten havde russerne flyttet den pigtråd, som markerer grænsen.

Russerne flytter gradvist grænserne. Over marker og landsbyer – som et rullende jerntæppe. Og splitter hele landsbyer og familier.

De intimiderer og truer – overvåger – det er den barske virkelighed.

I kan måske set billederne af de mange georgiere, der demonstrerer på gaderne i Tbilisi. Fordi de vil væk fra russisk indflydelse og ind i EU.

Ligesom ukrainerne gjorde det før dem, da de startede den orange revolution på Maidan pladsen i Kiev i 2004. Også dengang handlede det om at komme på afstand af Rusland og tættere på Europa.

Den georgiske regering er lige nu ved at tilnærme sig Rusland. Og introducerede for nylig en ”agentlov”, som strider med alle EU’s værdier og kerneprincipper.

Folket vil have en europæisk fremtid. Op imod 200.000 mennesker er gået på gaden – de største demonstrationer siden Sovjetunionen.

Den dag valgkampen til Europa-parlamentet blev skudt i gang, da vi begyndte at hænge plakater op i lygtepælene, var jeg på landevejen rundt i Danmark fra morgen til aften. Undervejs, præcis kl. 16.15, kom beskeden om, at Georgiens præsident havde vetoet den her agentlov. Jeg udbrød et spontant ’yes’ på bagsædet af bilen.

Siden har parlamentet så forkastet præsidentens veto. Det vidner om, at Ruslands indflydelse er stærk.

Og den rækker desværre ikke kun til Georgien.

Den rækker også ind i Moldova, i Serbien og i Bosnien, hvor Putin gør hvad han kan, for at skabe splid og få indflydelse.

I Ukraine udlever man – som vi ved – det værst tænkelige mareridt.

Det er den nye geopolitiske virkelighed. Og den er vi nødt til at forholde os.

Som land, som danskere – og som europæere.

De udenrigspolitiske valg, vi træffer i dag, har betydning for vores fremtid. For jeres fremtid. For den verden, I skal leve og blive gamle i.

Sidste år stod jeg her og talte om det arbejdsfællesskab, vi har skabt henover midten i dansk politik. Nu gælder det fællesskabet på midten i Europa. Hvor yderfløjene vinder frem i nogle lande. Hvor Putin skal holdes uden for indflydelse i de stater, hvor befolkningerne hellere vil orientere sig mod os i EU. Det skal vi hjælpe dem med.

Vi europæere har ALT at vinde.

Derfor betyder det noget, hvem der sidder og trykker på stemmeknapperne i Bruxelles. Hvilket hold spiller de på? Putins? Ellers Europas? Det er ikke ligegyldigt.

Der findes kandidater på stemmesedlen på søndag, der mener, at vi skal stoppe støtten til Ukraine. Så kan man ikke være mere galt på den i mine øjne.

Vi taler meget om hvad Danmark får ud af EU. Tallene på bundlinjen. Det er en klar gevinst for Danmark. I 2017 estimerede man, at Danmarks fordele ved at være en del af EU's indre marked, er store. Vores BNP er godt 5 procent højere, end hvis vi ikke var. Reallønnen er næsten 10 procent højere, og vores eksport er 7 procent højere.

Det er til at tage og føle på.

Men vi er også nødt til at tale om det ansvar for verden omkring os, som Danmark har.

I morgen er jeg i New York, hvor Danmark forhåbentlig bliver valgt til en plads

i FN's sikkerhedsråd. Her sidder de fem permanente medlemmer, USA, Kina, Rusland, Storbritannien og Frankrig sammen med ti valgte lande, der sidder med på skift. Og nu er det altså vores tur, om alt går vel.

Jeg har selv set på første række, hvilken forskel vi små lande kan gøre. Da sikkerhedsrådet tilbage i marts for første gang stemte FOR en resolution for våbenhvile i Gaza, var det med de mindre lande, med Malta i spidsen, som forhandlere. Malta, et land med lidt over en halv million indbyggere. Jeg sad til morgenmad sammen med flere af landene, mens de sidste kommaer blev sat. Og jeg så hvordan Malta, med en kompetent ambassadør i spidsen, fik alle med ombord. Man skal ikke være stor, for at gøre en stor forskel.

Jeg er helt sikker på, at Danmark kommer til at gøre en forskel.

Der er brug for stemmer, der kan bringe os sammen. Ikke grave grøfter, men bygge broer. Det lykkes ikke hver gang. Hverken i FN's Sikkerhedsråd eller på fortovet i Odense.

Nogen gange går det godt. Andre gange går det ingen steder. Men vi må ikke holde op med at forsøge.

Som valgte har vi et ansvar – i FN, i byrådene, i Folketinget og i EU.

Her vil jeg gerne vende tilbage til det med den offentlige debat: Brug den ret, I har, sikret i vores grundlov: Bland jer i debatten! Men lyt ligeså meget, som I selv taler.

Lad det være ordene og opfordringen herfra i dag. Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale, Moderaterne

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lars-lokke-rasmussens-grundlovstale>